μC Dominik Wróbel 08 I 2018 Pn 9:30

Spis Treści

1.	Zaj	ęcia nr 1	1
1	l.1.	Zapalanie diody ' Hello World '	
1	1.2.	Zmiana stanu LED z wykorzystaniem pętli opóźniającej i instrukcji CALL	
1	1.3.	Miganie diodą z wykorzystaniem pętli opóźniających 6 Hz, CALL	2
2.	Zaj	ęcia nr 2	4
2	2.1.	Miganie diodą bez konkretnej częstotliwości, wykorzystanie przerwań	4
2	2.2.	Miganie diodą z częstotliwością 6 Hz, wykorzystanie przerwań	5
2	2.3.	Program 3 – Sterowanie diodą PWM	6
3.	Zajęcia nr 3		7
3	3.1.	Konfiguracja portu szeregowego.	7
3	3.2.	Wysyłanie znaku z przerwaniami po porcie szeregowym do komputera	8
3	3.3.	Echo, odbieranie znaku z komputera i wysyłanie go do komputera	10
4.	Zaj	ęcia nr 4 – STM 1	11
4	1.1.	Wyświetlanie dynamiczne na wyświetlaczach 7-segmentowych	11
5.	Zaj	ęcia 5 – STM 2	13
5	5.1.	Wysyłanie i odbieranie danych przy pomocy DMA	13

1. Zajęcia nr 1

1.1. Zapalanie diody 'Hello World '

Opis działania programu

Zapalenie na płytce przykładowej konfiguracji świecących LED.

Kod źródłowy (najważniejsze fragmenty)

ORG 0

LJMP START; Skok do etykiety start aby pominąć zajmowane adresy

ORG 100h

START:

mov P0, #0x00; 00000000 Wpisanie do rejestrów wartości odpowiadających stanom LED w HEX

mov P1, #0x55; 01010101 mov P2, #0xF0; 11110000 mov P3, #0xC3; 11000011 PETLA_MAIN: ; Petla główna programu - nic nie robi

JMP PETLA_MAIN

end; koniec programu

Wnioski

Zapalenie LED można realizować jedną instrukcją wpisując bajt danych do odpowiedniego rejestru.

1.2. Zmiana stanu LED z wykorzystaniem pętli opóźniającej i instrukcji CALL

Opis działania programu

Program miga LED wykorzystując pętle opóźniającą i instrukcję CALL bez konkretnie dobranej czestotliwości.

Kod źródłowy (najważniejsze fragmenty)

ORG 0x00

JMP MAIN

ORG 0x30

PETLA_MAIN: ; Petla główna MOV P1, #0x55 ; 01010101

CALL WAIT; Skok do etykiety WAIT znajdującej sie dalej w programie

MOV P1, #0xAA; 10101010

CALL WAIT

JMP PETLA_MAIN

WAIT: ; Początek podprogramu WAIT

MOV R0, #200 ; Wpisanie do rejestru R0 wartości 200

LOOP: ; Decrement Jump Not Zero

DJNZ R0, LOOP; Dekrementuj wartosc podanego rejestru R0 az będzie zerem, gdy nie jest skacz

do LOOP

RET; Powrót do miejsce gdzie została użyta instrukcja CALL

Wnioski

Program prawidłowo realizuje migotanie diodą, jednak odbywa się ono bez konkretnej częstotliwości oraz z dużym obciążeniem mikrokontrolera.

1.3. Miganie diodą z wykorzystaniem pętli opóźniających 6 Hz, CALL

Opis działania programu

Celem programu było migotanie diodami z określoną częstotliwością równą numerowi stanowiska przy wykorzystaniu pętli opóźniających i instrukcji CALL. Obliczenia są zawarte w komentarzach.

Kod źródłowy (najważniejsze fragmenty)

; Cykl maszynowy = 1,2 us

```
; MOV 1 cykl
; CALL 2 cykle
; JMP 2 cykle
; RET 2 cykle
; DJNZ 2 cykle
MAIN_PETLA:
MOV P1, #0x55; 01010101 - diody 1,2 us
CALL WAIT; Wywołanie opóźnienia
; 2 * 2,4 us + ... - RET + CALL
; ... + 84690 us - WAIT
; CALL WAIT = 84695 us
MOV P1, #0xAA; 10101010 - zmiana stanu LED 1,2 us
; Tej instrukcji nie biorę do obliczeń, bo ma wartość
; nieznacząca w stosunku do czasu WAIT
CALL WAIT; Wywołanie opóźnienia
JMP MAIN_PETLA; Skok do MAIN - petla główna programu 2 cykle
; Tej instrukcji nie biorę do obliczeń, bo na wartość
; nieznacząca w stosunku do czasu WAIT
WAIT:
THREE: ; Petla najbardziej zewnetrzna
MOV R3, #25; 1 cykl * R3
      TWO: ; Petla środkowa
      MOV R2, #20; 1 cykl * R2 * R3
             ONE: ; Petla najbardziej wewnetrzna
             MOV R1, #46; 1 cykl * R1 * R2 * R3
             DJNZ R1, $; 2 cykle * R1 * R2 * R3
      DJNZ R2, ONE; 2 cykle * R2 * R3
DJNZ R3, TWO; 2 cykle * R3
RET; 2 cykle
; SUMARYCZNIE (bez call i ret):
; Cykl * (3*R3 + 3*R2*R3 + 3*R1*R2*R3)
```

end

; f = 6 Hz = T = 1/f = 1/6 = 0.17 s

; Wiec biore R1 = 46, R2 = 20, R3 = 25

; Aby działało musi być WAIT = T/2 = 0.085 s

; Co daje czas całkowity = 84690 us = 0.084690 s = 0.085 s

Program działał prawidłowo z odpowiednią częstotliwością, w celu osiągnięcia 6 Hz należało użyć 3 pętli opóźniających aby można było otrzymać odpowiednio duże opóźnienie. Oczywiście uzyskana częstotliwość nie jest równa dokładnie 6 Hz, ponieważ nie wszystkie instrukcje zostały wzięte pod uwagę przy obliczaniu, również dokładne ustawienie wartości rejestrów jest bardzo trudne.

2. Zajęcia nr 2

2.1. Miganie diodą bez konkretnej częstotliwości, wykorzystanie przerwań

Opis działania programu

Program miga diodami bez określonej częstotliwości, ale tym razem robi to z wykorzystaniem przerwań zegarowych.

Kod źródłowy (najważniejsze fragmenty)

ORG 0x0B; Adres pod które skacze przerwanie od przepełnienia Timera 0 JMP INTERRUPT T0; Skocz do obsługi przerwania

ORG 0x30

us

INITIALIZE:

MOV TMOD, #0x01; Konfiguracja timera 0, na 16 bit

; Są dwa Timery, mogą być 8 lub 16 bitowe

; Timer 0 ma bity 0-3 w rejestrze, a Timer 1 bity 4-7

; DLA TIMER 0: 1 = 0x01 -> Timer 16 bit , 2 -> 0x02 Timer 8 bit ; DLA TIMER <math>1: 1 = 0x10 -> Timer 16 bit , 2 -> 0x20 Timer 8 bit

; Ustawienie wartości początkowych dla Timera 0

MOV TL0, #0xFF ; Do rejestrów TL0 i TH0 wpisujemy wartość od której ma zacząć liczyć licznik

MOV TH0, #0xEF; Licznik liczy do 2^16 = 65 536, licznik zlicza cykle maszynowe = 1,2

SETB EA; ; Włączenie przerwań globalnie

SETB ET0; ; Właczenie przerwań on Timera 0

SETB TR0; ; Rozpoczyna działania Timera 0

MAIN PETLA:

JMP MAIN_PETLA; ; Petla główna - nic nie robi

IRTERRUPT T0:

CPL P2.3 ; Zmiana stanu LED

RETI ; Wyjście z obsługi przerwania, gasi flagę przerwania

Program działa poprawnie, jest to lepsze rozwiązanie niż pętle opóźniające, ponieważ jest mniej obciażające dla mikrokontrolera.

2.2. Miganie diodą z częstotliwością 6 Hz, wykorzystanie przerwań

Opis działania programu

Program miga diodami z częstotliwością numeru stanowiska przy wykorzystaniu przerwań zegarowych. Obliczenia w komentarzach.

Kod źródłowy (najważniejsze fragmenty)

ORG 0x0B; Adres pod który skacze program przy przepełnieniu Timer 0 JMP INTERRUPT T0; Skocz do obsługi przerwania Timera 0

ORG 0x30;

INITIALIZE:

MOV TMOD, #0x01; Timer 0 - 16 Bit

; Chce migać 6 Hz => T = 1/f = 0.17 s

T / 2 = 83500 us

; Przez 83500 us stan wysoki i przez 83500 us stan niski

; Ale licznik liczy cykle i ma 65 536 stanów, co daje

; max. opóźnienie = 65536 * 1,2 = 78643,2 us

MOV TL0, #00011000b; 65 536 - 1000 = 64536 MOV TH0, #11111100b; 1000 * 1,2 us = 1200 us

MOV R0, #70; ; 83500 us / 1200 us = 70

; Zmiana stanu diody po 70 przerwaniach

; bo 70 * 1200 = 83500

SETB TR0; ; Włącz Timer 0

SETB ET0; ; Włącz przerwania od Timer 0

SETB EA; ; Włącz przerwania globalnie

MAIN:

JMP MAIN; ; Petla główna programu - nic nie robi

INTERRUPT T0:

MOV TL0, #00011000b; Ponownie załadowanie do licznika wartości od której MOV TH0, #11111100b; ma liczyć = 64536, co daje 1200 us na przerwanie DJNZ R0, BACK; Jeśli nie minęło 70 przerwań, to wróć z przerwania CPL P2.3; Jeśli minęło 70 przerwań, to zmień stan diody

MOV R0, #70; Odczekaj kolejne 70 przerwań

RETI; Wróć z przerwania i wyzeruj flagę przepełnienia

BACK:

RETI

Wnioski

Program działał poprawnie, wykorzystanie przerwań zamiast pętli opóźniających jest lepszym rozwiązaniem biorąc pod uwagę nakład pracy w pisaniu programu oraz pracę mikrokontrolera.

2.3. Program 3 – Sterowanie diodą PWM

Opis działania programu

Program steruje diodą przy pomocy sterowania PWM, czyli ustawia stan wysoki oraz stan niski na okres w danym stosunku, co powoduje, że dioda świeci jaśniej lub ciemniej. Częstotliwość powinna być większa niż 50 Hz aby nie było widać migania.

Kod źródłowy (najważniejsze fragmenty)

ORG 0x0B; Pod ten adres skacze program gdy powstaje przepełnienie od Timera 0 JMP INTER_TIM0; Skocz do obsługi przerwania

ORG 0x30; Tu zaczyna się inicjalizacja - omijam ważne adresy

INITIALIZE:

MOV TMOD, #0x01; Timer 0, tryb 16 - bit

MOV TL0, #0xC4; Chce aby mieć przerwanie co 1000 us

MOV TH0, #0xFC; Cykl maszynowy = 1,2 us

; 1000 / 1,2 = 833

65536 - 833 = 64708 = 0x FC C4

; Wiec początkowa wartość licznika to FC C4, co daje przerwania

; co 1000 us

MOV R0, #10; Rejestr R0 będzie odpowiadał za czas trwania stanu niskiego

MOV R1, #5; Rejestr R1 bedzie odpowiadał za czas trwania stanu wysokiego

MOV P1, #0x04; Zapalona dioda świecąca stale aby móc porównać ze sterowaną PWM ; Dioda testowa jest początkowo w stanie niskim

SETB TR0; Włączenie Timera 0

SETB ET0; Włączenie przerwań od Timera 0

SETB EA; Włączenie przerwań globalnie

MAIN_PETLA:

INTER_TIM0:

MOV TL0, #0xC4; Ponowne ustawienie wartości początkowej licznika 16 bit MOV TH0, #0xFC;

DJNZ R0, GO_BACK_R0; minie 255 przerwań, zanim zaświeci się dioda P1.1 MOV P1, #00000101b; Dioda zaświeca się

DJNZ R1, GO_BACK_R1; Minie 50 przerwań, zanim dioda zgaśnie MOV P1, #00000100b; Dioda gaśnie

; Okres T = 1000 us * (R0 + R1) ; f = 1/T oraz f > 50 Hz aby oko nie widzało przerwań świecenia ; czyli 1/1000 us (R0 + R1) > 50; Co jest spełnione dla R0 = 10 oraz R1 = 5MOV R0, #10MOV R1, #5

GO BACK R0:

RETI:

GO BACK R1:

MOV R0, #1; Aby zapobiec przepełnieniu z 0 na 255 rejestru R0 ustawiamy go na 1 RETI

Wnioski

Program działał poprawnie dopiero po licznych modyfikacjach, ilość zmiennych wpływających na świecenie diodą wprowadza liczne komplikacje w obliczeniach. Trudnością w tym programie okazał się odpowiedni dobór wartości rejestrów oraz przepełnianie rejestru R0 przy instrukcji DJNZ.

3. Zajęcia nr 3

3.1. Konfiguracja portu szeregowego

Opis działania programu

Program ma na celu przygotowanie do pracy port szeregowy, tak aby mógł wymieniać dane z komputerem, ustawia się szybkość wymiany danych przy pomocy liczników oraz odpowiednich rejestrów. Obliczenia w komentarzach.

Kod źródłowy (najważniejsze fragmenty)

```
org 0x23; Pod ten adres skacze program gdy nastąpi przerwanie od JMP SP_INTER; portu szeregowego, czyli gdy ustawiony zostanie bit TI ( wysłanie znaku ); lub RI ( odczytanie znaku )
```

org 0x30

KONF:

- ; Do wybrania trybu służy rejestr SCON, który zawiera bity SM0 oraz SM1
- ; służące do konfiguracji
- ; Jeśli wybierzemy tryb 1, to baud rate zależy od wartości wpisanej do
- ; górnego rejestru Timera 1 w trybie 8-bitowym, czyli od wartości jego przepełnienia

CLR SM0;

SETB SM1; Wybieramy tryb 1 działania portu szeregowego

MOV TMOD, #0x20; Timer 1 jako 8-bit Timer, aby można było ustawić baud rate

; Wartość TH1 dla danego baud rate, które chcemy uzyskać obliczamy ze wzoru :

; TH1 = 256 - (fz / 12 * 32] / baud rate)

; gdzie fz/12 to zegar systemowy

; a 32 to wartość stała

; po podstawieniu baud rate = 4800 otrzymano

; TH1 = 249

MOV TH1, #0xF9; Wpisuje obliczano wartosc do TH1

SETB TR1; Włączenie Timera 1

SETB EA; Pozwolenie na globalne przerwania

SETB ES; Pozwolenie na przerwania od portu szeregowego

SETB REN; Pozwolenie na czytanie z portu szeregowego

SP_INTER: ; Tu bedzie obsługa przerwania od portu szeregowego

Wnioski

Przy wymianie danych z innymi urządzeniami zawsze należy dokonać odpowiedniej konfiguracji portów, tak aby dane zostały wysyłane i odbierane poprawnie. Niektóre z rejestrów można adresować bitowo tak jak zostało to zrobione z wybraniem trybu portu szeregowego – rejestr SCON.

3.2. Wysyłanie znaku z przerwaniami po porcie szeregowym do komputera

Opis działania programu

Program cyklicznie wysyła jeden znak do komputera, który jest odbierany przy pomocy programu i wyświetlany na ekranie. Komunikacja tylko w jedną stronę, wykorzystanie przerwań od portu szeregowego.

Kod źródłowy (najważniejsze fragmenty)

org 0x23; Tu skacze program gdy zajdzie przerwanie od portu szeregowego

JMP INTER; Skocz do obsługi przerwania od portu szregowego

org 0x30; Konfiguracja

INITIALIZE:

MOV SCON, #0x50; Tryb 1 działania portu szeregowego

; oraz ustawienie REN (zezwolenie na czytanie)

MOV PCON, #0x80; Gdy ustawimy bit SMOD rejestru PCON (najstarszy), to we wzorze na baud rate

; mamy 16 zamiast 32, rejestr PCON nie jest bit-addreseable wiec trzeba ustawić

cały

MOV TMOD, #0x20; Timer 1 w trybie 8-bit

MOV TH1, #243; Wartość TH1 dla danego baud rate, które chcemy uzyskać obliczamy ze wzoru:

; TH1 = 256 - ([fz / 12 * 16] / baud rate)

; gdzie fz/12 to zegar systemowy

; a 32 to wartość stała

; po podstawieniu baud rate = 4800 otrzymano

: TH1 = 243

MOV TL1, #243; Aby za pierwszym razem licznik liczył od 243, a nie od 0

SETB TR1; Włącz Timer 1

SETB EA; Pozwolenie na przerwania globalne

SETB ES; Przerwania od portu szeregowego włączone

CLR RI; Wyzruj bit czytania z portu szeregowego

CLR TI; oraz bit wysyłania

MOV SBUF, #0; Wyślij 0 po porcie szeregowym

MAIN: ; Petla główna programu

MOV SBUF, #0; Wyślij 0 po porcie szeregowym

JMP MAIN:

INTER:

JB TI, CHECK_WRITE; Jeżeli TI równe 1 (wysłanie), to skocz do CHECK

CLR RI; Jeśli nic nie wysłał, a coś odczytał, to wyzeruj RI

RETI; i wróć z przerwania

CHECK WRITE:

CLR TI; Wyzeruj TI

RETI; Wróć z przerwania

END

Wnioski

Program wykonuje swoje zadanie, należy pamiętać, że przerwanie od portu szeregowego wywołuje zarówno wysłanie jak i odebranie danych, dlatego w obsłudze przerwania należy uwzględnić te dwie sytuacje. Ponadto zapis to rejestru PCON mógłby być lepiej zrealizowany przy pomocy

instrukcji OR tak aby nie zerować innych bitów tego rejestru – niestety PCON nie jest adresowany bitowo.

3.3. Echo, odbieranie znaku z komputera i wysyłanie go do komputera

Opis działania programu

Program echo odbiera znak z komputera, a następnie odsyła go do komputera gdzie jest wyświetlany na ekranie, wykorzystanie przerwań od portu szeregowego.

Kod źródłowy (najważniejsze fragmenty)

```
org 0x23 ; Tu skacze program gdy nastąpi czytanie lub wysłanie przez port szeregowy JMP INTER ; Skocz do obsługi przerwania od portu szeregowego org 0x30 ; Konfiguracja - omijam ważne adresy INITIALIZE: ; Etykieta konfiguracji

MOV SCON, #0x50 ; Tryb 1 działania portu szeregowego oraz ustawienie ; REN ( zezwolenie na czytanie )

MOV PCON, #0x80 ; Dzielimy przez 16 przy obliczaniu wartości do TH1

MOV TMOD, #0x20 ; Licznik 8-bit Timer 1
```

MOV TH1, #243 ; ; Wartość TH1 dla danego baud rate, które chcemy uzyskać obliczamy ze wzoru :

; TH1 = 256 - ([fz / 12*16] / baud rate) ; gdzie fz/12 to zegar systemowy ; a 32 to wartość stała

; po podstawieniu baud rate = 4800 otrzymano : TH1 = 243

MOV TL1, #243; Pierwsze liczenie również od tej wartości

SETB TR1; SETB EA; SETB ES CLR RI; CLR TI;

MOV A, SBUF; Odbierz znak z portu szeregowego i wpisz go do akumulatora

MAIN: ; Petla główna programu - nic nie robi JMP MAIN:

INTER: ; Obsługa przerwania od portu szeregowego JB RI, CHECK ; Jeśli RI jest jedynką to skocz do Check

CLR TI; Jeśli RI nie jest jedynką, to przerwania spowodował TI

RETI; CHECK: CLR RI;

```
MOV SBUF, A ; Odczytaj znak z portu szeregowego i zapisz go do akumulatora MOV A, SBUF ; Wyślij znak po porcie szeregowym RETI ;
```

END

Odbieranie i wysyłanie danych odbywa się przy pomocy rejestrów SBUF oraz tzw. Akumulatora dzięki któremu dane są szybko wysyłane i odbierane. Należy pamiętać, że gdyby program główny również korzystał z akumulatora, to należy zastosować stos do przechowywania wartości akumulatora.

4. Zajęcia nr 4 – STM 1

4.1. Wyświetlanie dynamiczne na wyświetlaczach 7-segmentowych

Opis działania programu

Program działa tak jak stoper, odlicza sekundy oraz minuty i wyświetla je na czterech wyświetlaczach 7-egmentowych. Program wykorzystuje dwa przerwania, do zliczania oraz wyświetlania.

```
Kod źródłowy ( najważniejsze fragmenty )
/* deklaracja zmiennych do zliczania */
int counter 1 = 0;
int SEK 1 = 0;
int counter 2 = 0;
int SEK_10 = 0;
int counter 3 = 0;
int MIN 1 = 0;
int counter_4 = 0;
int MIN_10 = 0;
int main_count = 0;
int slow down = 0;
/* fragment funkcji konwertującej, mikrokonroler na każdy z pinów wystawia po kolei stany
wysokie iniskie */
void CONV NUM(int number) // The function converts numbers into 7-SEG display
switch(number)
{
case 0:
        HAL_GPIO_WritePin(SEG_A_GPIO_Port,SEG_A_Pin,GPIO_PIN_SET);
        HAL GPIO WritePin(SEG B GPIO Port,SEG B Pin,GPIO PIN SET);
        HAL_GPIO_WritePin(SEG_C_GPIO_Port,SEG_C_Pin,GPIO_PIN_SET);
        HAL_GPIO_WritePin(SEG_D_GPIO_Port,SEG_D_Pin,GPIO_PIN_SET);
```

HAL_GPIO_WritePin(SEG_E_GPIO_Port,SEG_E_Pin,GPIO_PIN_SET);

```
HAL GPIO WritePin(SEG F GPIO Port,SEG F Pin,GPIO PIN SET);
        HAL_GPIO_WritePin(SEG_G_GPIO_Port,SEG_G_Pin,GPIO_PIN_RESET);
        HAL_GPIO_WritePin(SEG_DP_GPIO_Port,SEG_DP_Pin,GPIO_PIN_RESET);
break:
/* Fragment przerwania od Timera systemowego 1 KHz
void HAL SYSTICK Callback()
{ // To przerwanie służy do wyświetlania odpowiednich wartości
            main count++;
            if(main count<4)
            { // Sterowanie anodami
                  HAL_GPIO_WritePin(COM1_GPIO_Port, COM1_Pin, GPIO_PIN_RESET);
                   HAL_GPIO_WritePin(COM2_GPIO_Port, COM2_Pin, GPIO_PIN_SET);
                   HAL GPIO WritePin(COM3 GPIO Port, COM3 Pin, GPIO PIN SET);
                   HAL_GPIO_WritePin(COM4_GPIO_Port, COM4_Pin, GPIO_PIN_SET);
                   CONV_NUM(SEK_1); // Wyświetlanie
            }
/* Fragment przerwania od Timera skonfigurowanego przy pomocy środowiska CUBE na 1Hz
if (htim->Instance == TIM11) // TIM11 jest ustawiony na 1 Hz i generuje przerwanie co sekundę
      // Zliczanie sekund
      SEK 1++;
      if( SEK_1 == 10) // Przepełnienie
            SEK_1=0;
      }
      counter 2++; // Zliczanie dziesiątek sekund
      if( counter_2 == 10)
            counter 2=0;
            SEK_10++;
            if(SEK 10==6)
                   SEK_10=0;
            }
      }
```

Program działał poprawnie na trzech z czterech wyświetlaczy, pierwszy wyświetlacz nie działał do końca poprawnie, wyświetlając nie zawsze odpowiednie liczby, powodem takiego zachowania mógł być fakt, że dobrana częstotliwość przy zmianie anod była zbyt duża – nie została ona obliczona, a była jednie dobierana eksperymentalnie.

5. Zajęcia 5 – STM 2

5.1. Wysyłanie i odbieranie danych przy pomocy DMA

Opis działania programu

Program odbiera dane z komputera , a następnie je odsyła korzystając z DMA (Direct Memory Access) , czyli modułu, który ma bezpośredni dostęp do pamięci RAM, dzięki czemu może wyręczyć procesor w przesyłaniu danych pomiędzy układami.

Wnioski

Użycie DMA pozwala na łatwe i szybkie wysyłanie danych pomiędzy układami peryferyjnymi jednocześnie zwalnia z tego obowiązku procesor.